

ЦЪРКОВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

„Духовна култура“, списание за религия, изкуство и наука
„Книжици за деца“.125. Богословския факултетъ
пл. св. Недѣля Тукъ

АБОНАМЕНТЪ: I. За единични: за година 100 лева, абонаментътъ е само годишенъ; 2) За всички останали абонаменти (църковни учреждения, свещеници, частни лица и пр.): за година 120 лева (платими на два пѣти); за 6 месеца 70 лева (платими на единъ пѣтъ); за 3 месеца 40 лева (сжцо); II. За чужбина (абонаментътъ е само годишенъ и въ предплата): 350 лева (за Турция 3 турски лири, а за Америка 2 долари). Всичко, което се отнася до „Църковенъ Вестникъ“ и притурките, да се

ителни и ученици (абонаментътъ е само годишенъ и въ предплата): 350 лева (за Турция 3 турски лири, а за Америка 2 долари). Всичко, което се отнася до „Църковенъ Вестникъ“ и притурките, да се

адресира до Редакцията (Синодална Палата); непомѣстени ржкописи за седмичното издание не се повръщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Администрацията. Обявления, само предплатени, се печататъ на последните страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалните обявления на църковните учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциите; последните получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Общественикътъ. — † Софийский Стефанъ.
2. Подравяне основитѣ на християнството. — Хр. П-въ.
3. Достоевски за любовта и безсмъртието. — Ос.
4. Прегледъ на Великденския печатъ.
5. Дописки.
6. Бележки и отзиви.
7. Книги.
8. Седмиченъ прегледъ на събитията.
9. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
10. Вести изъ науката и живота.
11. Обявления.

† Софийский Стефанъ.

Общественикътъ.

Страшното и пълно съ отговорности време, въ което живѣемъ, когато предъ очитѣ ни се разгрѣща картината на едно ново крушение на утопията за земния рай, придружено съ редъ крушения и вътре и въ самитѣ насъ, налага една преценка не само на обществения идеалъ на човѣчеството, но и на тия, които живѣятъ съ него и работятъ съ неговото осществяване — една преценка и на самитѣ общественици, на тѣхната роля и значение. Това крушение датира още отъ преди настѣпване на голѣмата война, която за известно време прикри процеса му, безъ да го премахне или измѣни. Следъ нея народнитѣ маси се раздвижиха въ атмосферата на една повишена жажда за животъ и на едно растящо недоволство отъ съществуващия политически и общественъ строй. Въ тая атмосфера се зароди общо чувство на неувѣреност и тревога предъ мъглявитѣ перспективи на бъдещето, и се заговорн за всевъзможни кризи, коренитѣ на които почнаха да се търсятъ въ голѣмата криза, настѣпила въ самата култура и въ самия държавенъ строй. Въ тая атмосфера изгрѣ и слънцето на социализма. Надеждитѣ за скорошно осществяване на социалистическия идеалъ, сло-

женъ върху основитѣ на материалистичното разбиране на историята, завладѣха сърцата на широкитѣ маси и подобно на опиумъ успокояваха болкитѣ, причинявани отъ крушението на дотогавашнитѣ идеали. Опитътъ на държавитѣ презъ периода на войната да уреждатъ живота чрезъ изкустно регламентиране на производството и рационализиране на разпредѣлението, изглеждаше, че обещава едно правилно уреждане на икономическитѣ отношения въ духа на социализма, и едно разрешение на поставенитѣ проблеми.

Животътъ, обаче, въ скоро време почна да дава доказателство за противното: вмѣсто да утвърдява позициитѣ на социализма, даваше едно следъ друго признаци за неговитѣ утопични стремежи. И днесъ, въ периода на това социалистическо крушение, става все по-ясно за всички мислящи, че икономическитѣ и финансови затруднения отдалечаватъ осществяването на социалистическия идеалъ, разбиватъ въ пухъ и прахъ мечтитѣ на марксизма.

Социализмътъ на Карлсъ Маркса, който си зададе гордата целъ не само да нареди рай на земята, но и да разтърси до дѣно небесата, на практика търпи постоянни несполуки въ всички държави, а въ Русия той намѣри не само гробницата на своитѣ мечти, но и гробницата на милиони хора, които бѣха подложени чрезъ тероръ и заблуда на неговитѣ безсмислени и утопични експерименти. Като новъ миросгледъ, като ново учение за живота, тоя скжпъ за човѣчеството марксизмъ умира и ще умре като всѣка утопия за земенъ рай, която не държи смѣтка за сложността на общественно-моралната задача, която се е нагърбилъ да решава въ тѣснитѣ граници на едни само икономически отношения. Като негова заслуга ще остане само неоспоримата истина, която той е извлѣкълъ изъ недрата на материалната човѣшка природа и която е разбралъ и изразилъ съ паразителна убедителност и сила. Тая, обаче, истина, несъобразена отъ него съ истината на другата половина отъ тая човѣшка природа — духовната — предъ нашитѣ очи се обърна въ една скжпо купена лъжа. Това очевидно вече положение налага нова преценка на общественитѣ стремежи и идеали, ведно съ преценката и на ония, които самото общество

ражда, за да се отдаде въ ржцетѣ имъ, т. е. общественицитѣ.

Днешниятъ общественикъ, изправенъ предъ тоя новъ неумолимъ фактъ на историята, има дългъ не само да се справи съ него, но и да направи ревизия на всичко онова, което доведе човѣчеството до него и което трѣбва да бжде изживѣно въ човѣшката мисль, за да не се повторятъ нови грѣшки въ неговата обществена дейность.

Налага се, както казахме по-горе, една преценка на изминатия пѣтъ и едно установяване на грѣшката, която е водила до сега общественицитѣ по пѣтя на крушенията.

Тая грѣшка, която възниква отъ недостатъчното вдълбочаване въ нравствената природа на човѣка, не държи смѣтка за най-важното въ тая природа: *за стремежитѣ, които живѣятъ въ всѣки човѣкъ и които се намиратъ далечъ отъ границитѣ на неговото субективно съзнание.* Нравствениятъ законъ, вложенъ въ всѣкиго отъ насъ и съзнаванъ като такъвъ, извежда човѣка вънъ отъ самия него, отъ неговата егоистична черупка и го сроднява съ другитѣ, въ обществото на които е принуденъ да живѣе. Тоя законъ разкрива за всѣкиго отъ насъ сжщността на човѣшката личность и идеалната връзка между нея и обществото. Чрезъ реалната сила, проявявана отъ него, тоя нравственъ законъ не принадлежи само на субективното съзнание, а излиза вънъ отъ него, проявява се като алтруистична, а не като егоистична норма.

Игнорирането на тая връзка на личността съ нравствения законъ прави личната воля на човѣка чужда на обществения идеалъ, и дѣлото на общественика — вредно за обществото, което го е създало. Раждането на общественика отъ лоното на обществото има предъ видъ прогреса на това общество. Тоя общественъ прогресъ, представляващъ висшето призвание за общественика, целта на неговия животъ, се явява въ сжщото време проява на неговата нравствена личность, коренно свързана съ душата на това общество. Безкористното служение за общественика представлява безусловна нравствена нужда за него, и въ никакъвъ случай това служение не трѣбва да бжде смѣтано като срѣдство за неговитѣ лични цели, па макаръ и най-възвишената отъ тѣхъ — личното съвършенствуване. Върху гърба на обществото общественицитѣ има само едно лично право: да увеличава своя нравственъ капиталъ.

На въпроса: кому принадлежи човѣкъ — на себе си ли, или на обществото, до сега философската мисль е давала два крайни отговори. Единиятъ отъ тѣхъ подкрепя тезата на тѣй наречения абсолютенъ колективизъмъ, другиятъ — тая на абсолютния индивидуализъмъ. Тезата на абсолютния колективизъмъ счита личността напълно разтворена и обезволена въ обществената стихия. Тая на абсолютния индивидуализъмъ смѣта личността стояща надъ обществото и намираща вънъ отъ него своето спасение и съвършенствуване.

И дветѣ тия тези — неджзи въ общественитѣ идеали на човѣчеството — сж едностранични. И както бива всѣкога съ крайнитѣ противоречия, примиряващиятъ тѣхенъ синтезъ се намира по срѣдата, въ единъ новъ и по-висшъ възгледъ, който обединява и примирява.

Първата теза — по мнението на Файербаха и неговия ученикъ Маркса — смѣта, че личността

трѣбва да се слѣе съ обществото, и че само по тоя начинъ тя ще получи истинската си свобода. Тая теза е права само наполовина: човѣкъ безспорно намира своето щастие въ служене на обществото. Но тя забравя, че това служене не може да заглуши въ него по-интимнитѣ стремежи на душата му — нейния зовъ. Кое общество, па било то най-съвършенното, може да замѣни на човѣка най-голѣмото духовно благо — да бжде той това, което е? Защитницитѣ на тая теза, отричайки светинитѣ въ небесата, безъ да щатъ, попадатъ въ противоречие съ себе си, съ това боготворение на обществото. Тѣхната религиозна нужда, създавайки светиня на земята, не поставя ли сжщо надъ човѣка пакъ нѣщо по-висше, безкрайно и неуловимо, макаръ и въ земенъ образъ, въ образа на човѣчеството?

Втората теза — защищавана отъ Нитче и Штирнера и родена въ противовесъ на абсолютния колективизъмъ — създава съ сжщата религиозна сила доктрината на абсолютния индивидуализъмъ.

И тая теза, както и първата, строи по свой начинъ своя общественъ идеалъ. На колективистическия социализъмъ тая теза противопоставя индивидуалистичния анархизъмъ. Тая доктрина, създадена сжщо така при съзнание, че силитѣ на човѣка сж недостатъчни предъ необятността и тайнитѣ на вселената, мечтае да преобрази човѣка, да поправи дѣлото на Бога въ шестия день, като преработи нравствената му природа, като го възпита въ единъ „практически тонъ“, въ който да заглѣхне „какофонията на творението“. Нитче се мжи да осмѣе „учителитѣ въ живота“, указванитѣ отъ тѣхъ цели и проповѣдваната отъ тѣхъ вѣра въ живота. Той иска да освободи свѣта и нѣщата въ него отъ робството на целитѣ. И стремежи се да изтрѣгне отъ корена на човѣшкото съзнание нуждата отъ религия, той съзнателно премахва отъ пѣтя на своитѣ мисли признаването на Висшата правда, на висшия идеаленъ свѣтъ — Божествения разумъ, скритъ задъ покривалата на явленията и задъ суетата на събитията. Въ неговото лице последователниятъ индивидуализъмъ намѣри изразъ и на единъ последователенъ атеизъмъ — религиозното съзнание бѣше отречено въ самия му коренъ. Отъ тука произтече гордия стремежъ да бждатъ пресъздавани човѣшкитѣ идеали и човѣшкия моралъ.

По такъвъ начинъ абсолютниятъ колективизъмъ се помжчи да намѣри висшето начало на живота въ обществото, а абсолютниятъ индивидуализъмъ — въ идеята за личността. Но нито единиятъ, нито другиятъ не могатъ да се задържатъ дълго време върху почвата, на която стоятъ, понеже е ронлива. Налага се търсенето на връзка, която да ги примири. Тая връзка трѣбва да бжде търсена по пѣтя на нравственото съзнание — тамъ, кждето е обективния законъ на доброто. Личността и обществото могатъ да бждатъ примирени само като бждатъ свързани съ свѣта чрезъ връзкитѣ на обективния и безусловенъ разумъ.

Синтезата на индивидуализма и колективизма лежи въ признаване на Висшия Разумъ и Висшето Добро. Това признаване не унищожава, разбира се, нито началата на обществото, нито тия на личността. То отстранява само крайнитѣ тѣхни претенции, тѣхния вреденъ абсолютизмъ. Както личното творчество, тѣй и общественото устройство, трѣбва да търсятъ своя пѣтъ къмъ звездата

на абсолютния идеалъ, къмъ абсолютното Добро, къмъ абсолютната Правда, която е Богъ. Тоя стремѣжъ всѣкога ще имъ даде твърда почва и здрава опора. Само чрезъ откриване на безусловния разумъ въ нѣщата човѣкъ може да преодолѣе въ съзнанието си временния животъ, за да му придаде вѣчно значение.

Свързката на общественика по такъвъ начинъ съ обществото е нравствено необходима и неизбежна, и затова главната задача на общественика е да съгласува своето лично начало съ общественото. Обществениятъ прогресъ и личното съвършенствуване сж две страни на едно и сжщо явление, съпадащи една съ друга и стремежи се къмъ постоянна хармония. Голѣмиятъ руски философъ Вл. Соловьовъ смѣташе, че *„обществото е допълнена личностъ, а личността — умалено или съсрѣдоточено общество“*.

По пжтя на обществения идеалъ общественикътъ въ всички сфери на живота, сблѣскавайки се съ противоречията, които му противопоставя обществото, подобно на асимптомата, която вѣчно се стреми да се слѣе съ своята хипербола, трѣбва да се движи по начинъ такъвъ, че да не се отклонява нито отъ себе си, нито отъ обществото.

Това е тайната на неговото изкуство и на неговия подвигъ.

Идеалътъ му, както казваше иѣкога Клемансо на Жореса, трѣбва да бжде: *възвеличаване на човѣка въ себе си и въ другитѣ при пълната му нравствена свобода, а не при затварянето му въ тѣсната областъ, било на абсолютния индивидуализмъ, било на колективния абсолютизмъ*.

И като елитъ на обществото, общественикътъ трѣбва да носи въ себе си най-хубавото, което има въ недрата на това общество, като чрезъ самовъзпитание и волеви усилия отстранява лошото, което фатално е взелъ и носи въ своята майка — обществото. Историята ни учи, че *силата на единъ народъ не се измѣрва съ цифрата на населението въ него, а съ качеството на неговия елитъ*. Въ сегашното си състояние голѣма частъ отъ народитѣ още не сж изживѣли недостатѣцитѣ на тълпитѣ, и затова тѣ представляватъ отъ себе си сжщество, което въ много отношения представлява аморфна човѣшка маса, неспособна да желае и да действува безъ водачъ. И понеже душата на тоя народъ бива тъй тѣсно свързана съ тая на нейнитѣ водачи, отговорността на тия последнитѣ е толкова по-голѣма, колкото инерцията въ тия маси е по-силна. И затова здравиятъ разумъ и характерътъ у общественицитѣ и водачитѣ сж качества по-полезни отъ гения, дори въ тѣхъ.

Общественикътъ, като частъ отъ цѣлото, предназначена да влияе съ пълнота върху това цѣло, трѣбва да държи смѣтка не само за материалнитѣ нужди на народа, но и за неговитѣ чувства, страсти и мечти. Неговиятъ духовенъ миръ и тоя на народа трѣбва да бждатъ свързани и съподчинени. Неговиятъ идеалъ и тоя на народа трѣбва да бждатъ едно и сжщо, забравяйки при това, че *народъ, у който идеалитѣ сж мощни, а нуждитѣ слаби, всѣкога отива по-напредъ отъ тоя, у когото нуждитѣ сж голѣми, а идеалитѣ малки*. Тая истина се отнася най-напредъ, разбира се, за общественика — мозѣчната клетка на социалния организъмъ.

И понеже най-вѣроятното срѣдство за разрушаване принципитѣ на властѣта и на общественото равновѣсие е да се говори всѣкому за правата, а не за задълженията му, то най-тежкиятъ грѣхъ, който може да легне върху общественика, е увлечението му отъ тая слабостъ за добиване лекъ и времененъ успѣхъ, което увлечение може да го доведе до непростителения грѣхъ — демагогията.

Тоя непростителенъ грѣхъ е погубилъ много общества и покрилъ съ вѣченъ срамъ паметѣта на много лъжеобщественици.

Подравяне основитѣ на християнството.

Преди Иисуса Христа всѣки гробъ навѣвалъ тѣга и мракъ, всѣка смъртъ причинявала страхъ и ужасъ. Следъ възкресението на Спасителя, обаче, гробътъ се обръща въ източникъ на надежда, а самата смъртъ е принудена да бжде проповѣдница на безсмъртието. Защото за нищо друго сега не служи гробътъ Христовъ, който единичкъ при възкресение на мъртвитѣ не ще повърне своя Мъртвецъ, освенъ за доказателство на това, че и всички гробове нѣкога ще опустѣятъ и ще повърнатъ своитѣ мъртви (Откр. 20, 13). И самата смъртъ на Иисуса Христа ни увѣрява, че смъртъта е само стражъ, който пази онова, що му е предадено да пази, да го пази дотогава, докогато е угодно на Бога, и че въ властѣта на тоя стражъ се намира само бренииятъ нашъ съставъ, а не и духътъ, който съвършено не знае що е гробъ и смъртъ.

Но тъй жизнерадостна е картината за християнина, така свѣтълъ е неговиятъ мирогледъ, тъй утешително и спасително е християнството за всички само при вѣрата въ действителното възкресение на Иисуса Христа. Безъ вѣра въ такава възкресение гробътъ Христовъ би билъ заедно съ това и гробъ на християнската вѣра. Защото никой не би се наелъ да проповѣдва вѣра въ Тогова, Който умрѣлъ и не възкрѣсналъ. А възкресението е най-голѣмото доказателство за Божеството на Иисуса Христа и е начало на нашето възкресение. Затова именно гробътъ на Спасителя за християнитѣ е светилище, въ което тържествено е обявена божественостѣта на християнската вѣра и е гарантирано бждещето възкресение на мъртвитѣ. И както е напълно логично, че, безъ възкресението на Христа, не може да има възкресение на мъртви и не може да сжществува никакво християнство, така, наопаки, е пълно противоречие — да вѣрвашъ въ Христовото възкресение, и да се съмнявашъ въ всеобщото. *Ако Христосъ е възкрѣсналъ — писалъ нѣкогашъ ап. Павелъ на коринтяни — то какъ нѣкои измежду васъ казватъ, че нѣмало възкресение на мъртви?* (1 Кор. 15, 12). Така тѣсно, така неразривно сж свързани тия две истини — възкресението Христово и възкресението на мъртвитѣ, т. е. възкресението на Спасителя и спасението на човѣчеството. Второто възкресение е следствие отъ първото: ще има възкресение на мъртви, защото има възкресение на Иисуса Христа. А може да бжде напълно спокоенъ, да се чувствува щастливъ и да се радва, като очаква възкресение на мъртви, само оня, който твърдо и непоколебимо е убеденъ въ Христовото възкресение, защото отъ него произтичатъ всички безценни духовни блага за вѣрующия.

Драго било на апостолитѣ Христови да чуятъ радостната вѣстъ за възкресението и да я приематъ. Но туй възкресение било такава извънредно велико събитие, послѣдствията отъ него били толкова благотворни и спасител-

ни за човѣчеството, че тѣ не могли тъй набърже и безрезервно да повѣрватъ въ него, понеже се бояли да не паднатъ въ заблуждение. Известието на женитѣ мирносици и тѣхниятъ радостенъ видъ, наистина, доста ги ободрили, но все пакъ „тѣхнитѣ думи имъ се показали празни, и не имъ повѣрвали“ (Лук. 24, 11). А тѣ счели думитѣ имъ за празни приказки и басни, не защото просто не искали да вѣрватъ, както поради зла воля не искали да вѣрватъ първосвещеницитѣ и книжницитѣ, а защото искали здраво основание за вѣрата си — да провѣрятъ, да разследватъ и да се добератъ до силни и необорими доказателства за това. Апостолъ Тома цѣла седмица не приемалъ истината на възкресението. Свидетелството на другитѣ апостоли, че видѣли възкрѣсналия Спасителъ, той отхвърлялъ като басня, като празна приказка. И възкресението за него е било митъ до самия моментъ, когато получилъ най-реални и убедителни доказателства. Само следъ като се убедилъ напълно въ възкресението — не само чрезъ виждане на Възкрѣсналия и чуване на гласа Му, но и чрезъ поипване тѣлото Му — само тогава отъ сърдцето му се изтръгнали възторженитѣ думи: „Господъ мой и Богъ мой!“

Това показва, че за ония, които, отъ любовъ къмъ истината на възкресението, вѣрватъ къмъ нея по бавния и труденъ пжтъ — пжтя на грижливото проучване, всестранно разследване и провѣряване даннитѣ относно тая истина, за тѣхъ не е осждително до момента на пълното си убеждение да наричатъ възкресението Христово митъ, празна приказка, защото по тоя пжтъ вѣрвѣли и повечето отъ апостолитѣ—по тоя пжтъ вѣрвѣли и дълбоко се убедили въ възкресението. Но всички ония, които, познавайки добре едва ли не всички науки, не сж си дали трудъ да изучатъ поне най-сжщественото отъ евангелската история, отъ християнското учение, а безъ всѣкакво стѣснение наричатъ възкресението митъ, тѣ заслужаватъ нѣщо повече отъ осждане. И тѣхниятъ присторенъ възторгъ отъ плодоветѣ на възкресението никакъ не е цененъ и приятенъ, защото звучи като „радвай се, Царю Иудейски!“

Къмъ тѣзи последнитѣ, за съжаление, спада значителна частъ отъ днешната наша интелигенция. Върху нея, наистина, не пада цѣлата отговорностъ, задето тя е непросвѣтена, невежествена по въпроситѣ на религията, но не е съвсемъ невинна тя за това, защото, покрай многото други работи, които сама е изучила и изучава вънъ отъ училището, тя могла да изучи, и основно трѣбвало да изучи, религията, която изповѣдва, т. е. християнската вѣра. Толкозъ повече трѣбвало да направятъ това ония интелигенти, които излизатъ публично, съ претенция на компетентностъ, да третиратъ религиозни въпроси.

За голѣмо съжаление, наши литератори и писатели преди Великденъ излѣзоха да пишатъ по единъ такъвъ съвършено непроученъ отъ тѣхъ и неизвестенъ тѣмъ богословски въпросъ. Споделайки съ всички радостята отъ възкресението, признавайки, че възкресението е главна основа на систематизираното християнско мировъзрение, подчертавайки благоговѣйното смирение, съ което вѣрующитѣ се прекланятъ предъ подвига и великата жертва на Богочовѣка, и осждайки безбожницитѣ въ Русия, които вършатъ най-страшното нѣщо — убиватъ у народа вѣрата му въ възкресението и неговата надежда, че има край на всички страдания, нѣкои отъ тия наши литератори, безъ каквито и да било основания, нарекоха самото възкресение митъ, нарекоха така възкресението Христово, отъ което, по тѣхнитѣ думи, изтичатъ вѣрата и надеждата — слънцето и въздухътъ презъ земнитѣ дни на човѣка. „Вѣрата въ живота отвждъ и надеждата въ безсмъртието на онова, което е висша обичъ и копнежъ, — писаха нѣкои отъ тѣхъ, — това сж най-силнитѣ

и най-дълбокитѣ моменти въ светия митъ за възкресението. Да отнемете тия две ценности въ живота на човѣка, това е все едно да му вземете слънцето и въздуха на земнитѣ му дни... Поети и писатели оплодяватъ вдъхновението си съ великата идея на възкресението... Историята на идеитѣ не познава митъ съ по-дълбокъ и по-вѣченъ смисълъ и по-голѣмо мистическо величие“. „За да възстанови насилена правда и човѣщина между човѣцитѣ, — писаха други, — преди 1900 години Богочовѣкътъ прие да изживѣе кръстнитѣ мжки между двама разбойници, да умре всрѣдъ обиди и злъченъ смѣхъ, и, три дни само следъ този фактъ на човѣшкото падение, да се възкреси въ душитѣ на милиони човѣшки сжщества, за да заживѣе у тѣхъ съ нравствената си сила“.

Ще рече, по разбиранията на тия наши писатели, главната основа на християнското мировъзрение е митъ. Най-голѣмитѣ ценности въ живота на човѣка — вѣрата му въ възкресението и надеждата въ безсмъртието — споредъ тѣхъ, се основаватъ на басни и приказки. Възкресението Христово не е фактъ действителенъ, а идея велика, отъ която поетитѣ черпѣли вдъхновение. Понятието за безсмъртие у тия литератори е съвсемъ отвлечено, мъгляво; тѣ говорятъ за безсмъртие на онова, което било „висша обичъ и копнежъ“, а не на човѣшката душа. Христосъ, по тѣхнитѣ разбирания, не останалъ мъртъвъ, защото на третия день следъ смъртта се възкресилъ въ душитѣ на милиони човѣшки сжщества, за да живѣе у тѣхъ съ нравствената си сила, т. е. сжщо така, както падналиятъ за свобода герой, споредъ поета, не умира, защото живѣе въ сърдцата на хората, защото всички го жалѣятъ и пѣвцитѣ за него пѣсни пѣятъ. А такива едни пѣснословия къмъ възкрѣсналия Спасителъ по нищо не се различаватъ отъ Иудиното приветствие „радвай се, Учителю!“ И тѣ, струва ни се, по скоро отъ похватитѣ на ония, които въ обширната и велика страна се опитватъ да сринатъ дѣлото на 19 столѣтия, „ще убиятъ духа и висшия смисълъ на възкресението“.

Но кой и кога, следъ старателно изучаване историята на християнството, е могълъ да каже, че възкресението е митъ — възкресението Христово, на което се крепятъ вѣковетѣ и народитѣ? Бележити европейски учени, посветили цѣлия си животъ на изследване основнитѣ проблеми на живота, недавна дохождаха у насъ и публично, безъ никой да може да имъ възрази и ги обори, научно изтъкнаха, че не висшата обичъ и копнежъ, а самата човѣшка душа е безсмъртна, че има възкресение, има другъ, задгробенъ животъ. Въ такъвъ случай, нашитѣ литератори и поети, въ желанието си ужъ да защитятъ християнството отъ пристѣпитѣ на безбожницитѣ, не подравятъ ли сами — несъзнателно или съзнателно — основитѣ на туй християнство, не копаятъ ли гробъ на самата християнска вѣра, като при своята голѣма духовна ограниченостъ тѣ смѣло и самоувѣрено наричатъ Христовото възкресение митъ? А по нѣкакви строго научни пжтища, следъ нѣкакви обширни изследвания ли тѣ сж дошли до такова заключение? Ако тѣ, ржководени само отъ любовъ къмъ истината, сж тръгнали съ ап. Тома по пжтя на съмнението, то трѣбва да вѣрватъ съ него докрай. Ако като него, безъ предвзети мисли, усърдно изследватъ, проучатъ и провѣрятъ всички данни и факти относно възкресението на Христа, тѣ не могатъ да не стигнатъ до неговата силна вѣра и пламенна изповѣдъ: „Господъ мой и Богъ мой“, не могатъ да не дойдатъ до непоколебимото убеждение на всички апостоли, че Господъ възкрѣсналъ не въ душитѣ на хората, а Самъ „наистина възкрѣсналъ“ (Лук. 24, 34), която истина и всички християни всѣка година, въ продължение на 40 дни отъ Великденъ, благоговѣйно изповѣдватъ въ взаимнитѣ си приветствия.

Достоевски за любовта и безсмъртието.

(Новъ фрагментъ. Споредъ ст. на Б. Вишеславцевъ въ сп. „Совр. Зап.“ № L).

Този откъслекъ отъ бележника на Достоевски не е печатанъ нито въ едно отъ неговитѣ съчинения. Той е написанъ отъ автора за самия него, като интимно размишление въ трагически моментъ на неговия животъ: въ момента на смъртта на неговата първа жена Мария де Констанъ. Мисълта за смъртта прави всѣки човѣкъ — даже и най отчаяния материалистъ-философъ и мистикъ — понеже тя подлага на безпощадна преценка цѣлия животъ на човѣка. Цѣлиятъ свѣтовенъ материализъмъ, „научниятъ“ позитивизъмъ, начевайки съ Епикура до Спиноза и отъ Спиноза до Маркса, не издържа погледа на смъртта, не понася изпитанията на трагизма.

Днешната философия и психология се връща къмъ Платона, който е твърдѣлъ, че животътъ на истинския философъ е подготовка за смъртта (Федонъ).

Детски наивната философия на марксизма не е още дорасла до мисълта за смъртта. Единъ комсомолецъ, впрочемъ, се досетилъ да запита: защо ми е на мене цѣлото това бждеще тържество на социализма, когато азъ ще умра? Що може да даде на тоя комсомолецъ въ отговоръ марксизмътъ, освенъ забавни нелепости? „Страхътъ отъ смъртта е дребно-буржоазно явление, пролетариятъ и колективътъ не умиратъ!“ Но това не е истина. Пролетариатътъ и колективътъ, народитѣ и земитѣ, планетитѣ и свѣтилата умиратъ. Марксизмътъ не може да утеши личността, нейната лична горестъ и трагизъмъ, колкото тя да е потисната отъ колектива. Марксизмътъ е безтрагическо мирозъзерцание на единъ наивно детски активизъмъ.

Катаевъ въ своя разказъ „Огонь“, показва, какъ на единъ марксистъ-антирелигиозникъ изгорѣла любимата му жена. Този абсолютенъ трагизъмъ никакъ не е предвиденъ въ неговия диалектически материализъмъ. Той не става религиозенъ, но съ кого да говори, кой може да разбере дълбочината на неговата горестъ? Той знае, че да говори съ „другаритѣ“ за това е безполезно, затова отива при този самия напласенъ свещеникъ, срещу когото той победоносно е излизалъ на диспути, отива не за да се покае, но за да спори съ Бога и да богохулствува. Обаче задъ тази жажда за богохулство, за борба съ Бога, прозира у него жаждата да знае нѣщо за вѣчнитѣ въпроси, за този проклетъ фактъ на смъртта, — нѣща, които съвсемъ не предвижда неговиятъ диалектически материализъмъ. Предъ смъртта ставатъ безсмислени всички други проблеми и особено проблемата за производството и разпредѣлението. Предъ него изчезватъ класитѣ и заедно съ тѣхъ класовото съзнание. Ето що е изразено въ трагическия разказъ на Катаева.

Въ тукъ приведения откъслекъ изъ архивата на Достоевски изпъква цѣлото философско величие на последния. Всѣкога и на всѣкъде той философствува изъ дълбочинитѣ на *трагическия конфликтъ*. Всѣка друга спокойна и успокояваща философия, каквато е, напримъ, тая на марксизма, той нарича „пищеварителна“ философия. Единственото сжщество, което знае всички дълбочини на човѣшкия трагизъмъ — това е Христосъ. И единственото сжщество, което знае преодоляването на трагизма, което изпраща Утешителтъ, което знае победата надъ смъртта въ величието на възкресението и вѣчния животъ, — това е Христосъ. Ето защо Достоевски, чийто цѣлъ животъ бѣ Голгота, можеше въ своята философия

да изхожда само отъ Христа. Нѣма друга истинска философия и истинска мистика на трагизма.

Ето откъслекъ на Достоевски, дето той дълбоко философски развива своитѣ мисли за любовта и безсмъртието въ тоя духъ. Предаваме само нѣкои пасажии отъ него.

„16 априлъ. Маша лежи на масата. Ще се видя ли съ Маша? Да обикнешъ човѣка, *като самия себе си*, споредъ заповѣдта на Христа, е невъзможно. Законътъ на личността на земята свързва. Азътъ пречатствува. Само Христосъ е могълъ, но Христосъ е билъ вѣковниятъ, отъ вѣкове идеалъ, къмъ който се стреми и споредъ закона на природата трѣбва да се стреми човѣкъ — Между това, следъ появата на Христа като *идеалъ на човѣка въ плътъ*, стана ясно като день, че най-високото, последно развитие на личността именно трѣбва да дойде до това (въ края на развитието, въ точката на постигането на целта), че човѣкъ да намѣри, да съзнае и съ всичката сила на своята природа да се убеди, че най-високото употребяване, което може да прави човѣкъ отъ своята личностъ, отъ пълнотата на развитието на своето *азъ* — това трѣбва да бжде, единъ видъ, да унищожи това *азъ*, да го отдаде цѣло на всички и на всѣкиго безраздѣлно и беззаветно. И това е най-велико щастие . . .

Това е именно раятъ Христовъ . . . Има бждещъ, райски животъ.

Какъвъ е той, где е той, на коя планета, въ кой центъръ, въ окончателния ли центъръ, т. е. въ лоното на всеобщия синтезъ, т. е. Бога? — ние не знаемъ. Ние знаемъ само една черта на бждещата природа, на бждещото сжщество, което едва ли ще се нарича човѣкъ (следоват. ние нѣмаме понятие като какви ще сжществувате). Тази черта е предказана и преуказана отъ Христа, — великиятъ и краенъ идеалъ на развитието на цѣлото човѣчество, изправенъ предъ насъ, споредъ закона на нашата история, въ плътъ. Тази черта:

„Не се женятъ и не се мжжатъ, а живѣятъ като ангели Божии“,

е черта дълбоко значителна . . .

Антихриститѣ грѣшатъ, като опровергаватъ християнството по следния начинъ: „Защо християнството не цари на земята, ако то е истинно? Защо човѣкъ до сега страда, а не става братъ на другия?“

А много ясно, защо: защото това е идеалъ на бждещия окончателенъ животъ на човѣка, а на земята човѣкъ е въ преходно състояние. Това ще бжде, но ще бжде следъ постигането на целта, когато човѣкъ ще се прероди по законитѣ на природата окончателно въ друга натура, която не се жени и не се мжи.

И 2) Самъ Христосъ проповѣдвалъ своето учение като идеалъ, самъ предрекълъ, че до края на свѣта ще има борба и развитие (учение), защото това е законъ на природата, защото на земята животътъ се развива . . .

Атеиститѣ, отричащи Бога и бждещия животъ, ужасно сж склонни да си представятъ всичко това по човѣшки, но съ това тѣ грѣшатъ. Натурата на Бога е прямо противоположна на натурата на човѣка. Човѣкъ, споредъ великия резултатъ на науката, трѣгва отъ многообразието къмъ синтеза, отъ фактитѣ къмъ тѣхното обобщаване и познаване. А натурата на Бога е друга. Това е пълниятъ синтезъ на цѣлото битие, което саморазглежда себе си въ многообразието, въ анализа . . .

И тѣй, всичко зависи отъ това: приема ли се Христосъ за окончателенъ идеалъ на земята, т. е. отъ християнската вѣра. Ако вѣрвашъ въ Христа, то ще вѣрвашъ, че и ще живѣешъ во вѣки . . .

Прегледъ на Великденския печать.

Вестниците сж най-добри изразители на общественитѣ настроения преживѣвания, копнежи и чаяния, затова само въ тѣхъ можемъ да намѣримъ истинско отображение на всичко онова, що нашиятъ народъ е преживявалъ въ надвечерието и презъ днитѣ на празника Възкресение Христово. Като четете човѣкъ Великденскитѣ броеве на нашитѣ ежедневници, не може да не остане съ впечатление, че въ последно време ние имаме на лице единъ духовенъ и религиозенъ подемъ, който се явява толкова по-характеренъ, колкото сж по-голѣми напѣнитѣ на адовитѣ сили да разклатятъ вѣрата и разрушатъ основитѣ, върху които се крепи Православната църква. Особоено се хвърля на очи тая година голѣмото изобилие на статии, бележки, разкази, легенди и стихотворения, засѣгащи смисъла и значението на Великия празникъ, съ които сж изпълнени колонитѣ на повечето ежедневници въ броеветѣ имъ срещу Великденъ. Въ всички почти тия статии и други литературни видове преобладава повече чисто религиозното вникване и изяснение на величайшето събитие въ свѣта — Възкресението Христово, отколкото използването на тоя фактъ, за да се нанесатъ удари върху силитѣ на отрицанието. А това е знакъ за едно по-голѣмо изостряне на религиозното чувство, което не иска да влиза въ допиръ съ разни вѣтрени учения изразители на които сж чадата на дявола.

Вестницитѣ „Знаме“, „Слово“ и „Демократически Сговоръ“ (Ал. Цанковъ) помѣстватъ три дълбокомислени и различни по съдържание статии отъ Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Стефанъ, които, като допълнение една къмъ друга, даватъ едно многостранно освѣтление на факта на Христовото възкресение, заедно съ всички негови последици, които сж се отразили до сега въ живота на човѣчеството и които ще има да се чувствуватъ съ огледъ на утрешнитѣ чаяния на изстрадалото се човѣчество.

Статията на Н. В. Пр. въ в. „Слово“ подъ заглавие „Заблестяване на кръста“ нашитѣ читатели сж имали случай да я четатъ въ великденския брой на „Ц. В.“ А въ в. „Знаме“ е помѣстена на уводно мѣсто статията „Победа надъ смъртъта“, въ която, следъ като изтъква възвишената мистика и романтичната красота, която крие въ себе си Пасхалната нощъ, Н. В. Пр. посочва дълбочината и смисъла на пасхалното приветствие „Христосъ възкресе!“ Ето какъ описва той значението и последицитѣ на Възкресението:

„Следъ акта на Неговото свѣтло възкресение, свѣтътъ получи новъ видъ и значение: ценноститѣ се преоцениха, видимото и невидимото се примириха, животътъ излѣзе отъ оковитѣ на времето и стана принадлежност и достойние на Вѣчността, всѣка жива во Христѣ душа се освободи отъ плена на „случая“ и стихията и стана абсолютно свободна да се върне въ своята духовна родина. Царството небесно израстна предъ очитѣ на вѣрующитѣ като една свѣрхреалност, къмъ която земната реалностъ зае положението на срѣдство къмъ една крайна цель“.

Въ в. „Демокр. Сговоръ“ е напечатана третата статия на Н. В. Пр. подъ заглавие „Свѣтлината въ мрака“, въ която Високопреосвещениятъ авторъ разкрива идеята, че, въпрѣки застрашителния духовенъ мракъ и богоборчество, съ които се характеризира днешното време, свѣтлината ще свѣти въ мрака. Въ тоя редъ на мисли къмъ края на статията си авторътъ казва:

„Иде времето, когато ще падне съвременниятъ Вавилонъ, великиятъ градъ, напоенъ съ ярсното вино на богохулството и блудството. Иде отъ далечъ свѣтлятъ облакъ, върху който седи Той — Силитѣ Човѣчески — иде ново Небе и Нова Земя“.

В-къ „Демокр. Сговоръ“ (плоч. „Славейковъ“) помѣства една голѣма и хубава статия отъ Негово Преосвещенство Траянопольския епископъ Антимъ подъ заглавие „Възкресение Христово“, въ която авторътъ, като изтъква, че синадрионътъ въ лицето на Исуса Христа е разпѣналъ *Вѣчната Правда*, премиява по аналогия къмъ деянията на Парижкия синадрионъ, който презъ 1918 год. разпѣна българската правда. Авторътъ заключава:

„Сегашниятъ синадрионъ въ Парижъ, съ сторената велика неправда, подъ влияние на наши съседни врагове, мисли, че е погребалъ правдата, погребалъ е независимостта на цѣлокупния български народъ, земята на чито праѣди днесъ е заробена и разпокъсана отъ сърби, гърци и ромѣни. Обаче, правдата и справедливостта отъ никаква сила и насилие не могатъ да бждатъ умъртвени. Рано или късно тѣ ще възтържествуватъ и ще рухнатъ дѣлата на насилието, ще рухнатъ пълкениитѣ планове на балканскитѣ каиафовци да се ширятъ въ наша родна земя и владеятъ чужди земи, дето сега само мжки, страдания, сълзи и неволя царуватъ и съ горестъ посрѣщатъ Възкресение Христово, дето не може българинътъ да се моли Богу на роденъ езикъ и да се учи на него въ свое училище“.

Все въ сщия духъ и в-къ „Македония“ пише:

„Македония стана жертва на човѣшкото безумие и жестокостъ сжшо тѣй, както нѣкога стана жертва Божиятъ Синъ, тоя невиненъ и кроткъ Агнець, Който бѣ разпѣнатъ на кръстъ и комуто тамъ, на кръста, бѣ поднесена жлъчка и оцетъ.“

Въ името на Божията правда ние искахме да бждемъ свободни въ своята родна земя и съ какво предизвикахме несправедливия гнѣвъ на силнитѣ, та ни хвърлиха въ ноктитѣ на дива звѣрове и всѣки денъ, всѣки часъ ни поднасятъ лютъ оцетъ и отровна жлъчка?

Но възкрѣсна Исусъ Христосъ, защото правдата е безсмъртна. Ще възкрѣсне и Македония — безсмъртна е и македонската правда.

Христосъ възкресе!“

В-къ „Дневникъ“ въ сатията си „Възкресение Христово“ посочва какъ възвишеното учение на Спасителя, което стана известно въ най-дивитѣ, още некултурни, страни по свѣта, било разпространявано отъ най-великитѣ хора на земята и какъ създателитѣ на нови социални учения водятъ свѣта къмъ гибель.

Вестникътъ казва:

„Ернестъ Ренанъ не можа да обори Неговото учение, но съ критиката си показа колко Той е великъ и непостижимъ. Нитче създаде учението си за свѣрхчовѣка, но неговиятъ свѣрхчовѣкъ поведе човѣчеството къмъ самоизтрѣбление, войни и морално падане. Гьоте, Достоевски, Вазовъ и всички велики хора въ душата си сж били вѣрующа християни и съ своето творчество сж спомагали да се разпространятъ принципитѣ на Христовото учение. И днесъ неговата слава се носи по всичкитѣ кжтове на грѣшната земя. Камбаненъ звънъ разнася неговото свѣтло учение по далечнитѣ крайща на земното кълбо“.

В. „Миръ“ въ уводна стития подъ заглавие „Иисусъ отъ Назаретъ“ рисува божественитѣ свойства на Иисуса Христа отъ гледище на Неговото отношение къмъ Огца, къмъ хората и изобщо къмъ свѣта съ подобрани цитати изъ светото Евангелие съдържащи собственитѣ думи на Спасителя. Сжщиятъ вестникъ въ отдѣла „Бележки на дена“, като се ползува отъ случая на Христовото възкресение, призовава къмъ опомване съ думитѣ:

„Нека въ тоя день да се съзнаемъ като човѣци и граждани, които случайно сме дошли на тоя свѣтъ, както случайно и ще изчезнемъ. Нека въ тоя день се проникнемъ отъ съзнанието, че трѣбва да бждемъ буденъ стражъ надъ нещастната ни Родина. Нека въ тоя день се помъжемъ да поемемъ съ възходъ носителството на миръ и любовъ и да внесемъ колкото можемъ зрънце въ доброто на живота.“

В. „Утро“ помѣства единъ великденски разказъ въ преводъ — отъ Валентинъ Горянски, и две статии, въ едната отъ които обяснява символичното значение на яйцето, а въ другата, поставена на уводно мѣсто, разкрива заветитѣ на Христа, като въ сжщото време прави блестяща защита на християнството противъ безбожническитѣ вѣяния на днешното време.

Дописки.

При малолѣтнитѣ престѣпници.

На 2 априлъ т. г. студентското правосл. християнско дружество „св. царъ Борисъ“ при Държавнитѣ университети, доканено отъ дяконъ Мих. п. Пенчевъ, духовенъ ръководителъ на приюта „Домъ на човѣщината“, направи едно посещение на питомцитѣ въ този приютъ. За целта, настоятелството на дружеството бѣ организирано църковния хоръ при църквата „Св. Троица“, подсиленъ отъ студенти-богослови. Въ увеселителната, скромна зала на приюта, въ присѣдствието на всички учители-възпитатели и всички възпитаници, хорътъ изпълни блестяще своята програма. Въ малкитѣ почивки между отдѣлнитѣ пѣсни се казаха две декламации и две хуморески. Следъ това председателътъ на двото Недю Александровъ размѣни въ беседа нѣколко думи съ младитѣ „престѣпници“ по сторени грѣшки и увлечения и по изграждане бждещето на тѣзи млади сили, за слава на родъ и отечество.

На тържеството присѣдствуваше и първиятъ почетенъ председателъ и основателъ на дружеството на малолѣтнитѣ престѣпници, дѣдо Генчо Ханджиевъ. Съ нескрито вълнение и задъхващъ гласъ, следъ свършека на тържеството, бѣловлсвиятъ старецъ стана и прочувствено благодари отъ свое име и отъ името на своитѣ млади приятели съ думитѣ:

„Вие жертвувате време, трудъ, пари, но знайте че тѣ не сж загубени. Чрезъ тѣхъ вие печелите сърдцата на нашитѣ млади питомци, които не сж престѣпници, а случаятъ ги е довелъ тукъ; и тѣ сж чеда на българския народъ. Работете и знайте, че ще получите добри плодове. Нека кажа, че и азъ работя вече отъ тридесетъ години, а чакъ сега виждамъ плодетѣ на това дѣло. Вие оставихте незаличими следи въ душитъ на нашитѣ млади приятели. Вие ги посетихте и усладихте душитъ

имъ, за да не каже нѣкога Христосъ къмъ Васъ: — Страненикъ бѣхъ и не ме приехте, затворникъ бѣхъ и не ме посетихте... Ние се радваме, че и нашата православна църква, въ ваше лице, не ни е забравила, и въ този моментъ ни събра, за да изживѣемъ тѣзи щастливи минути“.

Дѣдо Генчо ни покани и други пѣтъ да отидемъ между тѣзи млади български момчета, и то не еднажъ, а много пѣти.

Следъ това учитель-възпитателътъ г-нъ Кирилъ Петковъ ни запозна накратко съ дѣлото на възпитанието, което се върши тамъ. По покана на учителското тѣло разгледахме всички работилници, въ които чрезъ трудъ и занимание се коватъ добродетели и се облагородяватъ душитъ на питомцитѣ — „случайни престѣпници“.

Прекарахме въ една приятна атмосфера въ продължение на два часа и запазихме добри спомени въ своитѣ сърдца отъ всичко видѣно и чуто.

Съобщава: Д. К. Петкановъ,
студентъ-богословъ.

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Биенето на църковнитѣ камбани. Хубаво посрещна София Великденъ и тая година по всички църкви. Площадъ „Александъръ Невски“ къмъ 12 часа презъ нощта бѣ непроходимъ отъ богомолци Тържественъ моментъ бѣ, когато едновременно отъ двата храма — „Св. Александъръ Невски“ и „Св. София“ — многохилядното шествие, начело съ духовенството и хорветѣ, пѣещи „Воскресение Твое Христе Спасе“, спрѣ на сръдата на площада около аналоя. За единъ мигъ цѣлиятъ площадъ пламна отъ свѣтлини. При поразителна сръднощна тишина бѣ изслушано благовѣстието за Христовото възкресение. И точно въ 12 часѣтъ, следъ тържественя възгласъ „Слава Святѣй“, духовенството, при тихото пригласяне на народа, запѣ умилителното „Христосъ воскресе“ на източенъ напѣвъ. Трогнати отъ сублимния моментъ и отъ свещената пѣсень, богомолцитѣ чакаха изпълването на тая пѣсень отъ двата хора подредъ, но що-току почна първиятъ хоръ, веднага гръмнаха камбанитѣ на „Св. Алекс. Невски“, и тѣй силно, оглушително и непрекъснато биеха, че никому на дадоха възможностъ да чуе повече нито звукъ отъ деветъ пѣти още изпълтото „Христосъ воскресе“. И камбаната на „Св. София“, за да не остане видисе, назадъ макаръ твърде малка, и тя отъ другата страна силно биеше и дѣлѣше мегданъ съ камбанитѣ на „Алекс. Невски“. Изглежда, звънаритѣ искаха да покажатъ своето изкуство, безъ да държатъ смѣтка, че съ това развалиха молитвеното настроение у хилядитѣ богомолци въ най-светитѣ минути. Тѣ чули, че въ такива случаи се звъни, но не разбрали какъ става самото звънене. Тѣ можеха да отбелязватъ съ единъ или два бързи удара въ една само камбана всѣко отдѣлно изпълване на „Христосъ воскресе“, но не и непрекъснато и оглушително да биятъ всички камбани, което могатъ да правятъ по-късно — следъ влизане на духовенството и народа въ храма. Понеже такива нередовности съ биенето на камбанитѣ ставатъ по много църкви, и не само на Великденъ, но и при разни църковни шествия и молебени, когато се произнасятъ дори проповѣди, наложително е да се изработи една обща наредба изобщо за биенето на църковнитѣ камбани, отъ която да се ръководятъ всички църкви въ България.

„Не ое гаси туй що не гасне“. Многобройни сж срдствата, съ които си служатъ безбожниците-болшевици, за да убиятъ вѣрата въ душитѣ на християнитѣ. Тѣ си служатъ съ устна и печатна пропаганда, а така сжщо и съ кощунствени действия. Тази безбожническа пропаганда въ Русия се води отъ редъ години насамъ, като преди една година за преуспѣване на сатанинското дѣло бѣ учредена и така наречената безбожническа петилѣтка, целта на която е — да се изгони Богъ отъ Русия. Разрушиха се въ тази нещастна и многострадална страна много църкви, а други бѣха превърнати въ театри и работилници. На вѣрващитѣ се отнѣматъ всички граждански права, тѣ сж преследвани, избивани, и мнозина умиратъ отъ гладъ. Обаче, въпрѣки всички тия строги мѣрки, голѣмото множество отъ руския народъ пази въ душата си като най-голѣма светиня своята вѣра въ Богочовѣка Христа. Нѣкои сведения, които изнесохме преди време на това мѣсто, даватъ да се разбере, че религиозното чувство не може да бжде унищожено дори въ редоветѣ на преданата на болшевицима червена армия, въ която, споредъ откровената изповѣдь на Ворошиловъ, 70% отъ войницитѣ били вѣрващи хора.

Отъ една година насамъ болшевишката безбожническа пропаганда вилиѣе и въ нашата измжчена родина, като не остави незасегнати дори и най-затѣтенитѣ паланки. Известни успѣхи тази пропаганда е постигнала, за щастие, повече между ония граждани и селяни, които и безъ това никога не сж се отличавали съ усърдие въ вѣрата. Голѣмата частъ отъ народа, обаче, не се поддаде на измамнитѣ безбожнически проповѣди. Тази частъ отъ народа грижливо пази своята вѣра и не престава да дава външенъ изразъ на религиознитѣ си преживявания. Доказателство за това ни даватъ наблюденията презъ днитѣ на Страстната седмица и великденскитѣ празници тая година. Голѣми маси богомолци изпълваха божитѣ храмове и слушаха съ голѣмо благоговѣние и съсрдоточено внимание възвишенитѣ по съдържание молитвословия и църковни пѣнопѣния. Особено високъ религиозенъ подемъ можа да се забележи въ столицата, кждето е настанена безбожническата централа на болшевицитѣ и кждето се мисли, че числото на увлченитѣ отъ противорелигиозната и противоцърковна пропаганда е най-голѣмо. Всички църкви бѣха толкова много препълнени съ народъ, че стражата съ голѣма мжка можеше да поддържа реда. Влизането и излизането на богомолцитѣ въ църква напомваше морското крайбрежие презъ време на приливъ и отливъ. А презъ нощта срещу първия день на Пасхата, следъ завършека на великденската служба, улицитѣ на столицата представляваха цѣла феерия отъ многобройнитѣ пламъчета на восъчнитѣ свѣщи, които носѣха вѣрващитѣ въ ржце на пжтъ за въ кжци, като по този начинъ възвестяваха символично радостната вестъ за Свѣтлото Възкресение Христово. Тази спонтанна проява на зашазенъ религиозенъ духъ не можеше да не изпълни съ радостъ срдцата на ония, които се бѣха отчаяли поради безбожническата болшевишка проповѣдь, и имъ вдѣхна надежда, че българинтѣ, въпрѣки всичко, ще запази своята вѣра. Мнозина, като мжждаха високия религиозенъ подемъ, съ радостъ възкликваха: „не се гаси, туй, що не гасне“.

Вѣрата ще бжде запазена, но това не ни освобождава отъ задъжението да бодърствуваме, защото врагътъ разполага съ много срдства и е коваренъ, та може да ни издебне и направи пакостъ. Затуй вѣрващитѣ трѣбва винаги да бждатъ будни на поста си.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Народното събрание продължи разглеждането на финансовитѣ проекти на правителството. Бюджето-проектитѣ на държавата се внесоха въ Народното събрание.

— Анкеторитѣ на О. Н. за финансовото положение на България завършиха анкетата си. Приготовиха своя докладъ, и на 1 май ще бжде разгледанъ отъ фин. комитетъ на О. Н. Ще заминатъ за Женева м рѣ председателятъ, а вѣроятно и финансовиятъ министъръ.

— Поради крива информация за отчужденитѣ стари турски гробища въ Разградъ, безъ малко щѣше да избухне конфликтъ съ Турция. Турски студенти се опитаха да нападнатъ българската легация въ Цариградъ. Инцидентътъ се приключи и виновнитѣ сж арестувани. На пжтъ за Женева турскиятъ министъръ на външнитѣ работи се срещна съ министъръ-председателя г. Мушановъ и сж разговаряли върху приятелството на дветѣ държави.

Състояха се полско-български въздухолѣтелни тържества въ Божурище.

Въ Бѣлградъ почна държавниятъ процесъ срещу водача на хърватитѣ Мачекъ, който е боленъ. Публикувано бѣ изложението на бившата радикалска партия (Пашичъ) противъ режима. Земледѣлцитѣ отъ Сърбия устроиха демонстрация противъ режима. Извършени сж поради това арести.

Въ Гърция се води борба за даване подъ сждъ Венизелосъ, задето е участвувалъ въ заговора Пластирасъ. Пластирасъ е избѣгалъ въ Додеканеза.

Въ Албания се разкри заговоръ, инспириранъ отъ съседна държава, за свалянето на краля Ахмедъ Зогу. Българскитѣ села въ Горица и Гомбешъ сж изселени въ Сръбска Македония поради отнемане земитѣ имъ отъ мѣстнитѣ бейове.

Въ Италия е разкрита голѣма комунистическа конспирация, въ която участвуватъ, сжщо както въ разкритата въ Германия, българи емигранти комунисти.

Предложението на Мусолини — Македоналдъ по ревизията на мирнитѣ договори ще има, поради опозицията на Франция, неизвестна сждба, вѣроятно, пропадане. Конференцията по разбржжаването е въ застой. Създадено е едно бюро, което да разрешава спорнитѣ въпроси.

Въ Франция. Правителството и френскитѣ партии заеха решителна опозиция срещу германското правителство на Хитлера. Франция ще бжде противъ всѣка политическа отстъпка на Германия, като съ сила ще се бори противъ такава. Франция зае къмъ Малкото съглашение и Полша най-приятелско положение и дава защитата си. Френското правителство ще даде прибѣжище на гоненитѣ въ Германия евреи. Въ Страсбургъ сж станали противогермански демонстрации.

Германското правителство продължи борбата си съ комуниститѣ. То унищожиха автономията на многото федерални държави и извърши централизация на управлението на германската държава.

Конфликтътъ между Англия и Русия стигна до изтеглянето на Руската търговска мисия отъ Англия поради новата тарифа за внос на руски стоки. Английскитѣ посланикъ не ще се върне въ Москва. Английскитѣ инженери бѣха осждени и изгонени отъ Русия.

Американскиятъ президентъ Рузвелтъ покани на лична среща Македоналдъ и Даладие. Очаква се покана и до Мусолини и германското правителство както по установяване програмата на свѣтовната стожанска и финансова конференция, така и по военнитѣ

дългове. Америка е готова да даде дългосроченъ моториумъ за военнитѣ дългове. Загина американскитѣ дирижабълъ „Акронъ“ отъ гърмотевица. Цѣла Америка се радва за разрешението да се пие бира и леки вина.

— Американскитѣ президентъ покани всички държави да съобщатъ своитѣ гледища за предстоящата свѣтвна стопанска и финансова конференция. Той едновременно издаде и законъ за спиране износа на злато, за премахване златния еталонъ и за събаряне курса на долара. Тая акция на Рузвелтъ смути Англия и Франция, защото ще подигне конкурентността на американскитѣ стоки и ще предизвика спадане на нѣкои валути.

Документи за българската история. Архивъ на Найденъ Геровъ, томъ II, частъ II (1871—1876), подъ редакцията на проф. М. Г. Попруженко. София. Държавна печатница, 1932 г., стр. 317, цена 150 лв.

Следъ обемистия I томъ (ч. I-ва 1857—1870 г.) отъ Архива на Найденъ Геровъ, за който своевременно дадохме отзивъ въ колонитѣ на „Църковенъ вестникъ“, неуморимиятъ и многозаслужилъ на българската наука и българския народъ проф. М. Г. Попруженко ни дава и втория томъ (II частъ) на сжщия Архивъ. Въ този томъ сж помѣстени твърде интересни и ценни документи отъ архивата на Пловдивското руско вицеконсулство, засягащи най-разнообразни страни отъ живота и теглото на българския народъ презъ напрегнатитѣ 1871—76 години (образование на младежта, културни и др. мѣроприятия на българското население, подготовка на възстания, преследване на българитѣ и мн. др.) Това сж повече рапорти отъ руския консулъ въ Пловдивъ. г. Найденъ Геровъ, който е добре осведоменъ за всичко и умѣло събира ценни сведения. Нѣколко документа сж отъ неговия времененъ замѣстникъ князь Церетеловъ. Тия документи сж цененъ материалъ за нашата история, като ни даватъ едно обективно и доста пълно описание на всичко що е ставало въ страната, и що е могло да интересува Герова, като консулъ и добъръ българинъ, или пъкъ руското правителство, чийто чиновникъ е билъ той.

Книгата е снабдена съ показалци, които улесняватъ използването на документитѣ и които сж сжщо тъй единъ цененъ трудъ на уваж. проф. Попруженко. Считаме за небезинтересно за нашето общество да кажемъ следното:

Тая книга бѣ отпечатана още презъ изтеклата 1932 г., но до скоро стоеше затворена въ складовѣтъ на Държавната печатница, защото Академията на наукитѣ нѣмаше срѣдства да заплати стойността на печата. Доколкото знаемъ, и други трудове на Академията стоятъ затворени по печатницитѣ поради сжщата причина, а нѣкои сж още въ ржкописъ и едва ли ще видятъ скоро бѣлъ свѣтъ, въпрѣки грамаднитѣ материални и духовни жертви, които сж направили нашитѣ учени автори или редактори на тия трудове. Време е да се помогне на нашата Академия на Наукитѣ. Това, споредъ насъ, най-лесно би могло да стане, като се постанови отъ Министерския съветъ, да се

печататъ безплатно въ Държавната печатница всѣка година известенъ брой трудове вмѣсто гласуването на субсидия, която почти винаги не се дава. Само по тоя начинъ може наистина да се помогне на нашата наука, чието развитие е спънато и отъ много други причини, та поне тази да бѣде преодолена.

Истинско сърадваме уважаемия проф. Попруженко че неговиятъ трудъ излѣзе на бѣлъ свѣтъ, защото знаемъ мжката, която може да изпитва единъ ученъ, положилъ толкова усилия, за да приготи съчинението си и лишень отъ възможность да го види пуснато на бѣлъ свѣтъ. Дано условията помогнатъ скоро да видимъ напечатанъ и другия трудъ на г. Поруженко за презвитеръ Козма.

Г. Ст. П-въ.

Въскръсналиятъ Христосъ, Да отиваме въ църква и Заветътъ на Св. Братя. Това сж три хубави брошурки съ красиви цвѣтни корици, издани и подредени грижливо отъ свещеноикономъ о. Г. Стайковъ.

Първата—*Въскръсналиятъ Христосъ*, съдържа четири статийки-доказателства за Христовото възкресение и много подхожда да се разпрѣсне около празника въ противовесъ на блудкавитѣ и хулни брошури на безбожницитѣ. Съдържанието ѝ е достъпно.

Втората брошура: *Да отиваме въ църква*, съ хубави и силни примѣри изтъква нуждата и голѣмата полза отъ отиването въ църква. Тя ще допринесе много за отрезвяване на нашия народъ, който не посещава редовно и ревностно църковното богослужение.

Третата брошура — *Заветътъ на Св. Братя*, съ цвѣтистъ езикъ описва заслугитѣ на Св. Братя за българския народъ и славянското племе и се спира на завета на Св. Братя, който днесъ е забравенъ отъ българската интелигенция.

Ние смѣемъ да препоръчаме тия хубави брошурки на нашитѣ свещеници и свещеннически братства. Нека тѣ се постараятъ да прѣснатъ повече отъ тѣхъ между своитѣ християни. Цената имъ е достъпна — 1 левъ книжката.

Доставятъ се отъ свещеноикон. Г. Стайковъ, бул. Цар. Иоана 84. София.

М.

I. У насъ.

Тѣхни Величества между народа. На 13 т. м. Негово Величество Царьтъ, придруженъ отъ Негово Царско Височество князь Кирилъ, г. д-ръ Д. Балабановъ и г. С. Станчевъ, е посетилъ Троянския манастиръ. На Великия Четвъртъкъ и Петъкъ тѣ сж се черкували въ манастирската църква.

На 16 т. м., на първо и второ Възкресение, Тѣхни Величества Царьтъ и Царицата сж присѣтствуваха на църковната служба въ катедралата „Св. Богородица“ въ гр. Пловдивъ.

А на 17 с. м. Тѣхни Величества, придружени отъ Негово Величество князь Кирилъ и свита, сж посетили Бачковския манастиръ, дето сж взели участие въ литийното шествие съ чудотворната икона до мѣстността „Клувията“, която се намира на около 2¹/₂ километра отъ манастира.

Височайша аудиенция. На 25 т. м. Негово Величество Царьтъ прие на аудиенция Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Стефанъ.

Пристигнали сръбски архиереи и духовници въ столицата. На 27 т. м., четвъртъкъ, съ конвенционала пристигнаха въ столицата представители на Сръбската православна църква Тѣхни Преосвещенства Охридскиятъ и Битолски епископъ д-ръ Николай Велимиръвич и Новопадскиятъ епископъ Ириней, протоиерей д-ръ Воиславъ Яничъ, бившъ министъръ на Въроизповѣданията, протоиерей Миловой Петровицъ, свещеникъ въ катедралата въ Бѣлградъ, и свещеникъ Ахилъ Карадимчевъ.

На гарата гоститѣ бѣха посрещнати отъ Негово Високопреосвещенство св. Врачанския митрополитъ г. Паисий, Негово Преосвещенство св. Траянопольския епископъ Антимъ, Негово Високопреподобие Архимандритъ Кирилъ, протопрезвитеръ проф. д-ръ Ст. Цанковъ, г. Г. Д. Цвѣтиновъ, югославиянския пълном. министъръ Вукчевичъ и др.

Гоститѣ отседнаха въ Синодалната Палата, дето бѣха посрещнати отъ Тѣхни Високи Преосвещенства митрополититѣ св. Софийския г. Стефанъ и св. Ст. Загорския г. Павелъ и отъ Тѣхни Преосвещенства епископитѣ св. Стобийския Борисъ и св. Знеполския Софроний.

Следъ обѣдъ сжщия денъ гоститѣ посетиха храма-паметникъ „Св. Александъръ Невски“, дето останаха на вечернята. Подиръ това тѣ се разписаха въ Двореца, а вечерята бѣха на чай въ югославиянската легация.

Сръбскитѣ духовници идатъ въ София, дето съветитѣ на двата национални комитета на Българската и Сръбската църкви, които сж членове на Всесвѣтския сюзъ за миръ и приятелство чрезъ църквитѣ, ще иматъ събрание, за да обсъдятъ съвмѣстно — какво биха могли да направятъ дветѣ православни църкви, за да се премахнатъ прѣчкитѣ, които раздѣлятъ двата съседни православни народи, и да се подготви пѣтътъ за истинско разбирателство и трайно сближение по между тѣхъ.

Съвещанието се откри вчера, въ петъкъ, въ 10 и половина часа сутр., въ една отъ заседателнитѣ зали на Синодалната палата, като бѣ предшествувано отъ молитва въ Синодния параклисъ, на която присѣтствуваха всички делегати на дветѣ църкви.

На съвещанието присѣтствуватъ отъ българска страна Тѣхни Високи Преосвещенства митрополититѣ св. Софийския г. Стефанъ, св. Ст. Загорския г. Павелъ и св. Врачанския г. Паисий, Н. Преосвещенство св. Стобийския еп. Борисъ, протопрезвитеръ проф. д-ръ Ст. Цанковъ, г. Михаилъ Маджаровъ, г. Г. Д. Цвѣтиновъ и г. Кънчо Т. Шипковъ.

Редакцията на „Църк. в.“, като приветствува сърдечно гоститѣ-делегати, пожелава на събранието ползотворна дейность за сближение и добруване на двата раздалечени братски народа.

Благодарность. Негово Високопреосвещенство св. Неврокопския митрополитъ г. Макарий, нѣмайки възможность да отговори всѣкому поотдѣлно, сърдечно благодари на всички, които сж го поздравили съ праз-

ника Възкресение Христово. Като ги приветствува и той по сжщия случай, вседушевно моли Бога, щото възкрѣсналиятъ Христосъ да имъ дарува всичко добро и спасително.

Негово Високопреосвещенство св. Сливенски митрополитъ г. Иларионъ благодари на всички лица — духовни и мирски, познати и роднини, и църковни настоятелства за поздравитѣ и благопожеланията по случай празника *Възкресение Христово*, като взаимно имъ изказва сжщитѣ и имъ молитствува отъ Бога всички блага.

Освещаване на Рилския водопроводъ. Столицата се сдоби съ новъ грандиозенъ водопроводъ, който има 82 км. дължина, съ 20 тунела. Той минава презъ масивитѣ на три разни планини — Рила, Плана и Витоша и носи обилно здраве на столичани съ своитѣ кристально-бистри и никога непресъхващи води. Пускането на водата стана на 23 т. м. съ голѣма тържественость на обширното игрище „Юнакъ“. А освещаването му се извърши отъ Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Стефанъ, въ съслужение на духовенството при църквата „Св. Седмочисленици“. Произнесоха речи г. инж. Ив. Ивановъ, кметътъ г. д-ръ Хар. Орошаковъ, министъръ г. д-ръ Ал. Гиргиновъ и Високопреосвещенъ Стефанъ, който, следъ като подчерта отъ каква светиня на националния ни духъ идатъ бистроструитѣ води за престелния градъ, пожела тия води да донесатъ на софиянци здраве и благополучие.

Присѣтствуваха бюрото на Народното събрание, начело съ г. Ал. Малиновъ, г. г. министритѣ д-ръ Ал. Гиргиновъ, Ст. Костурковъ, д-ръ Ат. Бояджиевъ и Качаковъ, секретарьтъ на Св. Синодъ Н. Пр. Стобийския епископъ Борисъ — представители на Двореца, бившитѣ министри г. Ан. Ляпчевъ, д-ръ Ал. Цанковъ, Ив. Русевъ, Хр. Калфовъ, Гр. Василевъ, официални лица и многохляденъ народъ.

Н. В. Царьтъ дава примѣръ за икономии. По личното желание на Негово Величество Царя, бюджетътъ на Царския дворъ за новата финансова година е намаленъ съ 2,300,000 лева.

Зап. офицери искатъ извънпартийна власть. Преди нѣколко дена Върховниятъ съветъ на Съюза на запаснитѣ офицери закри своитѣ заседания. Съветътъ е решилъ:

1) Централното управление да работи за образуване едно извънпартийно управление на страната отъ честни, компетентни и волеви личности, и 2) дневната „работническа“ партия, която не е нищо друго, освенъ орджие на III-я интернационалъ, да бжде разтурена и да бждатъ спрѣни всички нейни печатни издания, като сжщевременно се взематъ мѣрки за подобрене положението на работницитѣ и малоимотнитѣ.

Противорелигиозната акция на комуниститѣ. Презъ време на Великденскитѣ праздници комуниститѣ сж успѣли да окачатъ на една отъ църквитѣ въ гр. Троянъ червено знаме съ звезда и надписъ: „Долу попското невежество“.

Сжщо така тѣ сж забили червено знаме съ сърпъ и чукъ надъ скалата въ Рилския манастиръ, която се намира извънъ манастира.

Властьта е предприела разследване.

А въ с. Ботишница, Бѣленско, когато на Велики Четвъртъкъ църквата е била препълнена съ народъ, трима селяни-комунисти хвърлили камъни презъ прозорцитѣ, изпочупили стъклата на църквата и ранили нѣколко богомолци. Злосторницитѣ сж зловени и предадени на прокурора.

Промѣни въ Администрацията на „Църковенъ вестникъ“. Дългогодишниятъ администраторъ на „Църковенъ вестникъ“ Георги Димитровъ отъ 1 май т. г. се освобождава отъ длъжностъ. На негово мѣсто е назначенъ Йорданъ п. Илиевъ, библиотекаръ въ Св. Синодъ, който едновременно ще изпълнява дветѣ длъжности.

Изъ Софийската дух. семинария. Св. Синодъ е решилъ абитуриентитѣ да бждатъ разпуснати на 10 май т. г. за подготовка къмъ зрѣлостнитѣ изпити. Самитѣ изпити ще започнатъ на 31 май и ще свършатъ на 22 юний. Учебнитѣ занятия съ ученицитѣ отъ I—V класове ще се приключатъ на 17 юний, а годишниятъ актъ ще стане на 25 юний.

Изъ Пловдивската дух. семинария. Абитуриентитѣ ще бждатъ разпуснати на 8 май т. г. за подготовка къмъ зрѣлостнитѣ изпити. Учебнитѣ занятия съ ученицитѣ отъ I—V класове ще се приключатъ на 23 юний т. г. Годишниятъ актъ ще стане на 25 с. м.

Изъ черпишкото свещеническо училище. Зрѣлостнитѣ изпити ще почнатъ на 26 май т. г. и ще завършатъ на 16 юний. Учебнитѣ занятия съ ученицитѣ отъ II—III класове ще бждатъ приключени на 10 юний т. г.

Изъ Рилския манастиръ Св. Синодъ е освободилъ отъ длъжностъ домакина на рилския манастиръ Н. Божковъ.

Една важна конференция на учителитѣ-неутралисти. На 10. II. и 12 т. м. Софийското неутрално учителско дружество „Епископъ Ссфроний“ свика въ столицата педагогическа конференция на основнитѣ учители отъ Софийска околия, на брой 650 души.

Конференцията, между другото, е решила да се апелира къмъ учителството:

1) да внушава на младежта довѣрие и почитъ къмъ установенитѣ обществени институти и насърчи религиознитѣ и патриотични настроения, които водятъ къмъ цо-високо обществено съзнание за дългъ къмъ народъ и държава,

2) да се бори срещу духа на отрицанието и безвѣрието, като укрепи духа си съ вѣра, национално съзнание и надпартийностъ въ служба на родината.

II. Въ чужбина.

Цариградската църква. Споредъ наредбитѣ на Цариградската църква, пишатъ атинскитѣ вестници, следъ коледната ваканция, Св. Синодъ на тази църква се преустройва, защото на половината отъ съставъ на членоветѣ му изтича синодалния мандатъ и се избиратъ нови тѣхни замѣстници. Сегашиниятъ Св. Синодъ на тази църква има следния новъ съставъ: кесарийски, ефески, халкидонски, деркоски, брусенски, прингипониски, сардийски и псидийски, имброски, тенеодоски, теодоруполски, иринуполски, христуполски и лаодикийски митрополити. И сега съставътъ на този Св. Синодъ има 12 души, макаръ че тази църква има само 5—6 епархии.

— Атинскиятъ в. „Еклизна“ (бр. 12 отъ 1933 г.), официаленъ органъ на Еладската автокефална църква, съобщава, че съ разрешение и благословение на Цариградската църква тиатирскиятъ митрополитъ Гарманосъ, официаленъ представителъ на Фенеръ за цѣла Западна Европа съ седалище Лондонъ, щѣлъ да участвува въ екскурзията, която била устроена отъ англо-католичкия конгресъ до св. мѣста и други православни центрове на Изтокъ. Тази екскурзия се предприемала по случай 100-годишнината отъ онова движение, което било наречено оксфордско. Всички, които участвували въ тази екскурзия, били много доволни отъ участието и на ти-

тирския митрополитъ въ нея, защото това обстоятелство щѣло да даде възможностъ за постигане единъ поголѣмъ контактъ между делегатитѣ на отдѣлнитѣ християнски църкви и за водене чести и продължителни разговори помежду имъ по разнитѣ отдѣлни спорни въпроси, които трѣбвало да се разяснятъ достатъчно помежду имъ, за да се видятъ ясно гледищата на отдѣлнитѣ християнски църкви по тѣхъ. Отъ тази екскурзия се очаквали добри резултати за движението, което цели постигането на споразумение между отдѣлнитѣ църкви, за да могатъ да образуватъ по между си единенъ фронтъ срещу всички врагове на християнството и на християнското учение и моралъ.

— Досегашниятъ ректоръ на духовното училище въ о. Халки, който временно управляваше училището, пише атинскиятъ в-къ „Еклизна“, по решение на Св. Синодъ на Цариградската патриаршия, билъ назначенъ на постоянна длъжностъ ректоръ на сжщото училище. На това назначение била съгласна и турската власть. Новиятъ постояненъ ректоръ на това училище обичалъ много училището и полагалъ особени грижи за питомцитѣ му. Цариградската църква въ лицето на новия ректоръ намѣрила наистина лицецо, на което да повѣри важната служба ректоръ на халкинското богословско училище.

— Споредъ цариградскитѣ гръцки вестници, цариградскиятъ патриархъ билъ приготвилъ вече писмото, което щѣлъ да отправи до представителитѣ на всички православни автокефални църкви, за да ги поздравя съ свѣтлитѣ празници на св. Христово Възкресение и да имъ напомни грижитѣ, които ще трѣбва да положатъ за нравственото повдигане на християнски свѣтъ въ днешното болно време. Въ сжщото писмо патриархъ Фотий щѣлъ да имъ напомни и усилията, които трѣбва да положатъ всички църкви за едно засилване на разслабенитѣ обединителни връзки, които трѣбва да съществуватъ непрестанно помежду имъ, за да могатъ успѣшно да се борятъ противъ всички беди и напасти, които безъ спиръ се повдигатъ всѣки моментъ противъ Църквата, нейнитѣ служители и пасомитѣ ѝ.

Иерусалимската църква Великобритания, която е мандатйорка на Обществото на народитѣ въ Палестина, сама се разпрavia и се бори съ едно противоеврейско движение, което се води отъ страна на арабитѣ въ тая страна. Англия е поела задължението да създаде едно еврейско „огнище“ въ Палестина, поемайки мачдата на О. Н. Генералъ Алемби превзе презъ време на великата война Палестина не за да освободи християнскиятъ св. мѣста като нѣкой новъ кръстонъ сецъ, но като страна, чийто юженъ клонъ се приближава до Суезкия каналъ. Създаването на огнището се преследваше чрезъ настаняване тамъ съ десетки хиляди евреи отъ всички части на свѣта. Палестина презъ време на турското владичество бѣше се поарабила. Великобритания сега е принудена да държи тамъ едно особено поведение за уравнивяване на еврейския и арабския елементи.

ВЕСТИ ИЗЪ НАУКАТА И ЖИВОТА.

Завещанието на милионера. Не само американскитѣ, но и нѣкои европейски милионери вършатъ странни работи. Така, тия дни жената на лондонския метачъ на улици Вилямсъ, сега безработенъ, получила отъ нотариуса известие, че голѣмиятъ Норвежки индустриалецъ Хемягвей, който неотдавна се поминалъ въ Франция, завещалъ на нейнитѣ деца 60,000 английски лири (около 30 милиона лева).

Миналата година Хемягвей, който гостувалъ у приятелитѣ си въ Англия, присѣтствувалъ на единъ крикетенъ мачъ. Въ тълпата зрители той забелѣзалъ две миловидни дечица, които се оказали деца на метача Вилиамъ. Хемягвей ги повикалъ, погалилъ ги и се запозналъ съ родителитѣ имъ, които сѣщо тамъ стояли.

Проститѣ хорица твърде много се понравили на милионера, който взелъ често да отива у тѣхъ, като сѣдалъ и на скромната имъ трапеза, безъ да позволява на домакинитѣ да правятъ за него допълнителни разности. Семейството на Вилиамъ, отъ своя страна, никога за нищо не е молило своя богатъ приятелъ, на когото такъва една независимостъ и безкористие, нагледъ, правѣли твърде силно впечатление: въ завещанието си той си спомнилъ за това семейство.

За напредъ, до своето пълнолѣтие, децата на уличния метачъ ще получаватъ по 500 англ. лири (240,000 лв.) въ година всѣко едно; следъ това ще встъпятъ въ владение на милионитѣ, които, по думитѣ на завещателя, „трѣбва да имъ помогнатъ да си създадатъ въ свѣта по-друго положение отъ това, което сега иматъ“.

Китайцитѣ правятъ икономии. Нѣма днесъ страна и народъ, които да не сж засегнати отъ острата икономическа и стопанска криза. Навсѣкжде правителствата взиматъ мѣрки да намалятъ държавнитѣ бюджети и да реализиратъ икономии. Никжде, обаче, разточителността, луксътъ и удоволствията въ частния животъ не сж ограничени. Всички, дори и беднитѣ, не преставатъ да се обличатъ по модата. Богатитѣ пѣкъ ядатъ, пиятъ и гуляятъ както никога тогава когато бедни хора отъ гладъ умиратъ, и държавата не знае отъ де да вземе срѣдства да имъ помогне. Китайцитѣ като че ли даватъ примѣръ на истински и широки икономии. На 10 тоя месецъ Нанкинското правителство издало декретъ, съ който нарежда най-строга икономия дори въ частния животъ. Съгласно тоя декретъ, лице, което не е стигнало 60-годишна възраст, нѣма право да празнува рождения си день и да устройва тържествени обеда. Никой отъ китайцитѣ нѣма право да плаща за порция въ ресторантъ по-скѣпо отъ 10 лева. Специални чиновници сж задължени да следятъ населението да не проявява разточителностъ въ храна и облѣкло.

Добре е отъ тия разумни мѣрки за икономии въ Китай да си взематъ бележка правителствата въ всички държави, особено въ малкитѣ и беднитѣ.

ТАМЯНЪ

**СЪ ПРИЯТНА И АРОМАТИЧНА МИРИЗМА,
ПРЕГЛЕДАНЪ И ОДОБРЕНЪ ОТЪ СВЕТИЯ СИНОДЪ**

Препорѣчанъ отъ сѣщия съ окрѣжно № 360 отъ 20 априлъ 1900 г. и окр. № 4825 отъ 12 ноемврий 1905 г. и допълнително съ окр. № 96 отъ 10 януарий 1910 г. Прегледанъ и одобренъ отъ Дирекцията за опазване общественото здраве съ писмо № 239 отъ 21 февруарий 1905 год.

Продажна цена 220 лева на единъ кгг.
ПОРѢЧКИ СЕ ДАВАТЪ
на Т. ПОПОБА, домъ свещ. Хр. Костовъ — Пловдивъ.

3—3027—6

Обявление № 7

Настоятелството при храма „св. Тодоръ“ въ с. Райково, Пашмаклийско, известява на интересуващитѣ се, че енорията, състояща се отъ 300 кжши, е вакантна и търси кандидатъ семинаристъ. Желаетитѣ да я заематъ, да изпратятъ документитѣ си въ Намѣстничеството — Пашмакли. и се явятъ въ църквата ни на пѣние и проповѣдь.

с. Райково, Пашмаклийско, 16 мартъ 1933 г.

Отъ настоятелството.

2—1—2

Видински Епархийски Духовенъ Съветъ.

Обявление № 1422.

Мария Николова отъ село Добридолъ, Ломско, е изгубила бракоразводното си писмо отъ 1 септемврий 1930 година № 3698. То се счита невалидно и е заменено съ дубликатъ.

Видинъ, 5 априлъ 1933 година.

Секретарь: А. Керановъ.

Настоятелство на църквата „Св. Петка“ въ гр. Пещера.

Обявление № 24.

Енорията при църквата „Св. Петка“ въ гр. Пещера, състояща се отъ 270 кжши (430 семейства), е вакантна.

Желаетитѣ да я заематъ, завършили духовна семинария, трѣбва да се явятъ въ църквата за пѣне и произнасяне проповѣдь и, въ месеченъ срокъ отъ напечатване настоящето, да подадатъ заявление съ документитѣ си въ Св. Пловдивска Митрополия.

гр. Пещера, 31 мартъ 1933 год.

Отъ настоятелството.

2—4—2

Обявление.

Дог-Конарското църковно настоятелство, Т.-Пазарджишка околия, обявява на интересуващитѣ се, че длъжността енорийски свещеникъ при I-вата енория е вакантна. Енорията се състои отъ 284 кжши съ 463 семейства. Желаетитѣ да се явятъ въ църквата на пѣние, проповѣдь и опознаване съ енорияшитѣ.

Предпочитатъ се кандидати съ семинарско образование.

12 априлъ 1933 г., с. Дог-Конаре.

Отъ църковното нство.

1—3—1